

Skog Alnarp

Snytbaggen fortsätter att gäckas

Trots nya effektiva skydd mot snytbaggar fortsätter plantor att dö.

Frågor som uppstår är om de blir extra stresskänsliga av beläggningen och om andra skadegörare gynnas när gifterna försvinner

Under senare år har personalen i Asa försökspark noterat fler angrepp än vanligt av svart bastborre.

– När plantorna behandlades med insekticider hamnade en del av medlet även på rötterna eller togs upp i plantan och troligtvis då även rötterna.

– En hypotes är därför att vi nu med de nya skydden får en ökning av dessa skador, säger Kristina Wallertz.

DEN kemiska behandlingen har i huvudsak ersatts av mekaniska skydd och då mestadels i form av beläggningar på plantan.

De bromsar snytbaggen från att gnaga på barken, men lämnar rötterna öppna för angrepp.

DET FINNS få studier om bastborre och nästan inga i södra Sverige. Ett nytt forskningsprojekt finansierat av Södra är inriktat på att klargöra hotet från bastborren.

Närmare 3000 granplantor

Kristina Wallertz

från tio olika hyggen kommer att grävas upp efter två år och läggas i frysen.

Därefter återstår ett mödosamt arbete med att kartlägga i vad mån det finns gnag på rötterna och hur omfattande det i så fall är. Snytbaggen gnager gärna på rothalsen och plantans stam och bastborren på rötterna. I gränslandet där emellan kan det ibland vara svårt att avgöra vilken skadegörare som varit framme.

I FÖRSÖKET undersöks olika planttyper (täckrot och PluggPlusEtt) försedda med mekaniskt skydd, insekticidbehandling och obehandlade plantor. Plantorna sätts i omarkberett och markberett för att utröna effekten av markberedningen.

– Tidigare studier tyder på att markberedning kan reducera skadorna, men nu får vi ett större material och resultat från södra Sverige att jämföra med, konstaterar Kristina Wallertz.

HON började arbeta på Asa försökspark 1989 och har därefter varit involverat i forskningen om snytbaggar parallellt med andra projekt.

Länge finansierades forskningen med en avgift per kemiskt behandlad planta.

Planta med beläggningsskydd, men bastborren (th) angriper ner mot rötterna.

När avgiften försvann upphörde den mesta av forskningen, men fortfarande finns många obesvarade frågor.

– I våra försök får vi alltid en viss andel plantor som dör av okänd anledning. Det kan vara mellan några få procent upp till 15 procent.

Andelen är större utan markberedning.

– En hypotes är att plantorna blir extra känsliga för stress när man täcker en stor del av stammen med en tät beläggning. Detta understryker i så fall ytterligare behovet av att verkligen sätta plantan i en bra planteringspunkt för att undvika skador av snytbaggen och undvika torkstress säger Kristina Wallertz.

TILLSAMMANS med Karin Hjelm, Skogforsk, analyserar hon problemen i ett forskningsprojekt finansierat av Skogssällskapet.

Där kommer plantor försedda med olika typer av beläggningsskydd att i ett kontrollerat försök i växthus utsättas för olika grader av stress för att se hur detta påverkar rotutvecklingen.

DESSUTOM inventeras täckrotsplantor av gran försedda med ett mekaniskt skydd på markberedda hyggen som planterats av ”vanliga” plantörer från olika skogsföretag.

PÅ VARJE lokal planteras också ett mindre område i ett jämförande test med fem av de mest dominerande beläggningsskydden för täckrotsplantor: Cambiguard, Ekovax, Conniflex, Woodcoat och Hylonox.

Dessutom planteras insekticidbehandlade och obehandlade plantor som kontrollplantor. Försöken kommer att följas under två år.

– På Asa försökspark har olika mekaniska skydd studerats i kontrollerade försök i mer än 25 år. Det har gett en bra kunskap om effekten av de olika varianterna av skydd. Men vi behöver också veta hur vi lyckas i vanliga praktiska planteringar, säger Kristina Wallertz.

Hon konstaterar att snytbaggeforskningen behövs ännu ett tag. Det finns fortfarande en hel del frågetecken att räta ut.